

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
2212-23

meddelad i Stockholm den 10 juni 2024

KLAGANDE

AA

Ombud: Förbundsjurist Mikael Sjöberg
LO-TCO Rättsskydd AB
Box 1155
111 81 Stockholm

MOTPART

Polismyndigheten
Box 12256
102 26 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 21 mars 2023 i mål nr 1463-22

SAKEN

Avvisad talan

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Polismyndigheten beslutade att avskilja AA från utbildningen vid polisprogrammet. Hon överklagade beslutet till Polismyndighetens personalansvarsnämnd där rikspolischefen är ordförande och gjorde gällande att rikspolischefen var jävig att delta i handläggningen av ärendet.
2. Personalansvarsnämnden beslutade i ett särskilt beslut att lämna invändningen om jäv utan bifall. Dagen därpå avtog nämnden AAs överklagande av beslutet att avskilja henne från utbildningen. Beslut i ärenden om att avskilja någon från utbildningen omfattas av ett uttryckligt överklagandeförbud och avslagsbeslutet fick därmed inte överklagas.
3. AA överklagade beslutet i jävsfrågan till Förvaltningsrätten i Stockholm som avvisade överklagandet. Enligt förvaltningsrätten hade beslutet fattats under förfarandet i ärendet som gällde om AA skulle avskiljas från utbildningen. Jävsbeslutet omfattades därmed av det överklagandeförbud som gäller beslut i sådana ärenden. AA hade inte heller rätt att få sitt överklagande av jävsbeslutet prövat i domstol med stöd av artikel 6.1 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, EKMR.
4. AA överklagade till Kammarrätten i Stockholm som avtog överklagandet. Kammarrätten fann, i likhet med förvaltningsrätten, att jävsbeslutet omfattades av överklagandeförbudet. Enligt kammarrätten var artikel 6.1 i EKMR inte tillämplig eftersom personalansvarsnämndens beslut i jävsfrågan inte gällde en civil rättighet, utan snarare en processuell rättighet.

YRKANDEN M.M.

5. AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska visa målet åter till förvaltningsrätten för prövning i sak av hennes jävsinvändning.
6. *Polismyndigheten* anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Frågan i målet**

7. Frågan i målet är om ett beslut i en jävsfråga i ett ärende om att avskilja en person från utbildning får överklagas, trots att beslut i ärenden om avskiljande omfattas av ett uttryckligt överklagandeförbud.

Rättslig reglering m.m.

8. Enligt 1 § första stycket förvaltningslagen (2017:900) gäller lagen för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna. Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen, tillämpas enligt 4 § den bestämmelsen. I 16 § finns bestämmelser om jäv och av 40 § framgår att beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol.
9. Av 11 och 14 §§ förordningen (2014:1105) om utbildning till polisman framgår att Polismyndighetens beslut i ett ärende om att avskilja en student vid polisprogrammet från utbildningen får överklagas till Polismyndighetens personalansvarsnämnd och att nämndens beslut i sådana ärenden inte får överklagas.
10. Enligt artikel 6.1 i EKMR ska var och en, vid prövningen av hans civila rättigheter och skyldigheter eller av en anklagelse mot honom för brott, vara

berättigad till en rättvis och offentlig förhandling inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol, som upprättats enligt lag.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

11. Polismyndighetens personalansvarsnämnd har genom det överklagade beslutet avslagit AAs invändning om jäv i ett ärende om att avskilja henne från utbildningen vid polisprogrammet. Personalansvarsnämndens beslut i sådana ärenden får inte överklagas. I förordningen om utbildning till polisman saknas bestämmelser om jäv och reglerna om jäv i 16 § förvaltningslagen har därför tillämpats. Ett beslut i en jävsfråga får enligt förvaltningslagen överklagas till allmän förvaltningsdomstol.
12. Den första fråga som aktualiseras i målet är om förordningens överklagandeförbud omfattar beslutet att avslå invändningen om jäv.
13. Av 4 § förvaltningslagen framgår att om en bestämmelse i en förordning avviker från förvaltningslagen ska den bestämmelsen tillämpas. Av 14 § förordningen om utbildning till polisman följer att ett beslut i ett ärende om att avskilja en person från utbildningen vid polisprogrammet inte får överklagas. Beslutet i jävsfrågan har fattats i ett sådant ärende och beslutet omfattas därmed av överklagandeförbudet. Den omständigheten att invändningen om jäv har prövats mot förvaltningslagens jävsbestämmelser föranleder ingen annan bedömning.
14. Frågan är då om överklagandeförbudet i 14 § förordningen om utbildning till polisman är förenligt med artikel 6.1 i EKMR.
15. Av Europadomstolens praxis framgår att rätten att få ett beslut om jäv särskilt prövat inte är en civil rättighet i den mening som avses i artikel 6.1 i EKMR oavsett om det är fattat inom ramen för ett förfarande som kan gälla den

enskildes rättigheter eller skyldigheter i nämnda artikels mening (se Europadomstolens avgörande den 11 december 2003 i målet Schreiber och Boetsch mot Frankrike). Av detta följer att artikel 6.1 i EKMR inte ger AA någon rätt till domstolsprövning av personalansvarsnämndens beslut i jävsfrågan.

16. På grund av det ovan anförda ska överklagandet avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Margit Knutsson, Leif Gäverth, Mats Anderson och Martin Nilsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Eveline Gewert.